

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 7 marca 2019

Powódka O. P. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 2.277,81 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 26 lipca 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 945,86 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 17 lipca 2018 r. do dnia zapłaty. Nadto wniosła o zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Jako podstawę roszczenia wskazano bezpodstawne pobranie przez pozwanego w/w kwot tytułem ubezpieczenia niskiego wkładu własnego w związku z zawartą między stronami umową kredytu nr K. (...) z dnia 19 lipca 2013 r. Zdaniem strony powodowej klauzula zawarta w umowie, która przewiduje uprawnienie do pobrania tych składek spełnia wszystkie przesłanki uznania jej za niedozwoloną, a ponadto jest identyczna z klauzulą znajdującą się w rejestrze klauzul niedozwolonych pod nr (...) (pozew k. 2-10).

Odpowiedzią na pozew pozwany (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powódki zwrotu kosztów procesu. Podniósł, że roszczenie powódki nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż pobranie kwot znajdowało uzasadnienie w treści umowy kredytu, na którą powódka wyraziła zgodę. Było to tylko jedno z możliwych form zabezpieczenia, a powódka sama wniosła o objęcie jej tą ochroną, co faktycznie nastąpiło. Postanowienia dotyczące kwestionowanego ubezpieczenia były z powódką indywidualnie uzgodnione, wobec czego nie mogą podlegać kontroli pod względem abuzywności. Powódka poza tym miała pełną wiedzę na temat kwoty podlegającej ubezpieczeniu i kosztów ubezpieczenia (odpowiedź na pozew k. 58-82).

Do zamknięcia rozprawy stanowiska stron nie uległy zmianie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 19 lipca 2013 r. O. P. zawarła z (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. (obecnie (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W.) umowę kredytu nr K. (...). Bank udzielił jej oprocentowanego kredytu w kwocie 237.798,00 złotych (pkt I.25 i I.30), na cel wskazany w pkt I.40 tj. nabycie nieruchomości położonej w W. przy ul. (...), budynek B, lokal mieszkalny nr (...) od dewelopera (tzw. rynek pierwotny) o wartości według wyceny banku 267.400,00 zł (pkt I.45).

Jako prawne zabezpieczenie kredytu wskazano: poddanie się przez kredytobiorcę egzekucji roszczeń wynikających z umowy do wysokości wskazanej przez Bank, pełnomocnictwo do rachunku kredytobiorcy o nr wskazanym w pkt I.46 lit. b, hipotekę do kwoty 356.697,00 zł w walucie PLN na nabywanej nieruchomości, cesję praw z polisy nieruchomości obciążonej hipoteką od ognia i innych zdarzeń losowych, przelew wiarygodności kredytobiorcy w stosunku do dewelopera o zwrot kwot wpłaconych na poczet ceny nabycia nieruchomości kredytowanej z potwierdzeniem przyjęcia do wiadomości faktu przelewu przez dewelopera. Wskazano, że jako zabezpieczenie kredytu Bank zawiera m.in. umowę ubezpieczenia brakującego minimalnego wkładu własnego, przy której podano wprost: kwotę brakującego minimalnego wkładu własnego podlegającą ubezpieczeniu – 50.618,00 zł w walucie kredytu, koszt ubezpieczenia brakującego minimalnego wkładu własnego na okres 5 lat – 2.277,81 zł w walucie kredytu (pkt I.46 i I.47 w części „Indywidualne warunki kredytu”).

Dowód: okoliczności bezsporne; umowa kredytu, k. 14-25 i k. 107-116

Równocześnie z podpisaniem umowy kredytowej O. P. podpisała oświadczenie, że otrzymała pisemną informację dotyczącą ubezpieczenia brakującego minimalnego wkładu własnego i ubezpieczenia pomostowego, związanych z umową kredytu mieszkaniowego/konsolidacyjnego. Zgodnie z tą informacją m.in. ubezpieczenie brakującego minimalnego wkładu własnego dokonywane jest przez Bank, na swoją rzecz i na swój rachunek na wypadek zaprzestania spłaty przez kredytobiorców kredytów, co do których nastąpiła wypłata kredytu mimo brakującego

minimalnego wkładu własnego. Okres ubezpieczenia rozpoczyna się w dniu wypłaty kredytu, jego pierwszej transzy lub podpisania aneksu do umowy kredytu, a kończy w przypadkach i datach wskazanych w pkt 5.5.5. regulaminu produktowego. Ubezpieczonym i ubezpieczającym w ramach ubezpieczenia jest Bank.

Dowód: okoliczności bezsporne; informacja, k. 121-123.

Zgodnie z Regulaminem Produktowym (dla kredytu mieszkaniowego i konsumpcyjnego) (...) Bank (...) S.A.: brakujący minimalny wkład własny to część kredytu, stanowiąca różnicę między minimalnym wymaganym przez Bank wkładem finansowym a wkładem wniesionym faktycznie przez kredytobiorcę, przy uwzględnieniu też wkładu, do którego faktycznego wniesienia kredytobiorca zobowiązuje się w umowie kredytu; jest ona określona w umowie kredytu (pkt 2.7.2).

Ubezpieczenie Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego (pkt 5.5.): W przypadku, gdy w Indywidualnych Warunkach Kredytu określono kwotę Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego, Bank dokona Wypłaty Kredytu bez wniesienia przez Kredytobiorcę tego wkładu, jeżeli Brakujący Minimalny Wkład Własny zostanie ubezpieczony w zakładzie ubezpieczeń wskazanym w Indywidualnych Warunkach Kredytu (pkt 5.5.1). Ubezpieczenie to jest dokonywane na okres wskazany w Indywidualnych Warunkach Kredytu. Okres ubezpieczenia rozpoczyna się w dniu Wypłaty Kredytu lub wypłaty jego pierwszej transzy (pkt 5.5.2). Kredytobiorca zobowiązuje się do pokrycia kosztów ubezpieczenia Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego w kwocie określonej w Indywidualnych Warunkach Kredytu. Koszt ubezpieczenia określony w Indywidualnych Warunkach Kredytu zostanie potrącony z kwoty Kredytu w chwili Wypłaty Kredytu lub wypłaty jego pierwszej transzy (pkt 5.5.3). Koszt ubezpieczenia Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego w przypadku Kredytu walutowego jest wyrażony w walucie Kredytu (pkt 5.5.4). Określony w Indywidualnych Warunkach Kredytu koszt ubezpieczenia za każdy pełny miesiąc niewykorzystanego okresu ubezpieczenia (czyli okresu następującego po zakończeniu okresu ubezpieczenia Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego z przyczyn innych niż upływanie 60-miesięcznego okresu ubezpieczenia) podlega zwrotowi przez Bank, każdorazowo na żądanie Kredytobiorcy (pkt 5.5.5). W przypadku nie spłacenia przez Kredytobiorcę kapitału Kredytu w kwocie odpowiadającej wysokości Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego w okresie pełnych 60 (sześćdziesięciu) miesięcy kalendarzowych licząc od miesiąca, w którym rozpoczął się okres ubezpieczenia Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego wskazanego w Indywidualnych Warunkach Kredytu, ubezpieczenie to zostaje automatycznie przedłużone na dalszy taki sam okres, przy czym ubezpieczeniu będzie podlegać kwota obliczona jako: różnica pomiędzy Brakującym Minimalnym Wkładem Własnym wskazanym w Indywidualnych Warunkach Kredytu) a kapitałem Kredytu spłaconym przez Kredytobiorcę do dnia zakończenia bezpośrednio poprzedzającego okresu ubezpieczenia. Wydłużenie okresu ubezpieczenia nie jest zmianą Umowy Kredytu. Bank pobierze dodatkową opłatę na pokrycie kosztów za przedłużenie ubezpieczenia na każdy kolejny okres ubezpieczenia poprzez obciążanie Rachunku Bieżącego kwotą tejże opłaty - w 15 (piętnastym) dniu ostatniego miesiąca trwania wcześniejszego okresu ubezpieczenia, a w przypadku, gdy dzień 15 (piętnasty) nie jest Dniem Roboczym - w pierwszym Dniu Roboczym po tym dniu albo wezwie Kredytobiorcę do uiszczenia dodatkowej opłaty tytułem pokrycia kosztów ubezpieczenia. W przypadku, gdy waluta Rachunku Bieżącego nie jest zgodna z walutą (...) Bank dokona przewalutowania środków na walutę Kredytu przy zastosowaniu kursu sprzedaży walut opublikowanego w Tabeli Kursów obowiązującego w Banku w dniu poboru opłaty. Kredytobiorca zobowiązuje się zapewnić stan środków na Rachunku Bieżącym w wysokości pokrywającej kwotę opłaty najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień jej wymagalności. W przypadku braku uiszczenia kwoty opłaty na pokrycie kosztów ubezpieczenia Bank ma prawo do zaksięgowania tej opłaty w ciężar kredytu (pkt 5.5.6). Postanowienia zawarte w punkcie 5.5.6 powyżej znajdują zastosowanie w odniesieniu do każdego kolejnego okresu pełnych 60 (sześćdziesięciu) miesięcy kalendarzowych następującego po okresie pełnych 60 (sześćdziesięciu) miesięcy kalendarzowych licząc od miesiąca, w którym rozpoczął się okres ubezpieczenia Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego, o którym to okresie mowa w punkcie 5.5.6 (pkt 5.5.7).

Dowód: okoliczności bezsporne; Regulamin produktowy, k. 129-138.

O. P. przed podpisaniem umowy kredytu samodzielnie orientowała się w ofertach kredytowych banków i ostatecznie uznała ofertę D. Banku (...) za najkorzystniejszą. Otrzymała od Banku przed podpisaniem umowy informacje o marży, o stałej racie kredytu, o ubezpieczeniu, o ryzykach związanych z zaciągnięciem kredytu. Nie było mowy o ubezpieczeniu niskiego wkładu. Otrzymała też Regulamin. Miała wymagany wkład własny, jednakże zdecydowała się wpłacić tylko wkład własny w wysokości 10%, gdyż resztę chciała przeznaczyć na wykończenie nieruchomości. Powiedziano jej, że umowa nie podlega negocjacji.

Dowód: zeznania powódki – protokół, k. 192.

Kredyt został wypłacony dnia 5 sierpnia 2013 r. w kwocie 226.964,81 zł, z której potrącono składkę na (...) w kwocie 2.277,81 zł.

Dowód: okoliczności bezsporne; zlecenie wypłaty, k. 125.

W chwili zaciągania kredytu przez O. P. klient Banku musiał posiadać wkład własny albo inne zabezpieczenie kredytu w tym np. inną nieruchomość, która mogła zostać obciążona hipoteką celem zabezpieczenia roszczeń Banku z umowy kredytu. Klient był zobowiązany wnieść wkład własny na poziomie 20%. Składka na ubezpieczenie Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego była pobierana na 5 lat. Jeżeli klient wcześniej wpłacił wymagany wkład własny, mógł wnioskować o zwrot składki za niewykorzystany okres, a w przeciwnym wypadku obliczany był kolejny koszt ubezpieczenia na okres następnych 5 lat.

Dowód: zeznania świadka A. M. – protokół, k. 204.

Towarzystwo (...) S.A. objęło ochroną ubezpieczeniową z tytułu ubezpieczenia Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego umowę kredytu nr K. (...) w okresach od dnia 5 sierpnia 2013 r. do 31 lipca 2018 r. i od dnia 1 sierpnia 2018 r. do dnia 31 lipca 2013 r.

Dowód: zaświadczenie z dnia 16 października 2018 r., k. 127.

O. P. nabyła nieruchomość położoną w W. przy ul. (...), budynek B, lokal mieszkalny nr (...), a w księdze wieczystej tej nieruchomości o nr (...) została wpisana hipoteka umowna w kwocie 356.697,00 zł zabezpieczająca udzielony jej przez (...) Banku (...) Spółkę Akcyjnej z siedzibą w W. kredyt.

Dowód: okoliczności bezsporne; wydruk fragmentu księgi wieczystej, k. 118-119.

(...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. pobrał od O. P. tytułem składek na ubezpieczenie Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego w dniu 05 sierpnia 2013 r. kwotę 2.277,81 zł (potrącenie z kwoty kredytu do wypłaty) i w dniu 16 lipca 2018 r. kwotę 945,86 zł. O. P. w dniu 25 lipca 2013 roku dokonała przelewu na rzecz dewelopera kwoty 2.277,81 zł odpowiadającej pobranej przez bank składce na ubezpieczenie Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego.

Dowód: okoliczności bezsporne; potwierdzenia transakcji, k. 26-27, zlecenie wypłaty kredytu, k. 125.

Pismem z dnia 23 lipca 2018 r. O. P. wezwała Bank do zapłaty kwoty 3.223,67 zł z odsetkami ustawowymi pobranych od niej jako składki na ubezpieczenie niskiego wkładu własnego kredytu na podstawie klauzuli niedozwolonej zawartej w umowie kredytu.

Dowód: okoliczności bezsporne; wezwanie k. 28-29; potwierdzenie nadania, k. 29.

Przedstawiony wyżej stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przedłożone przez strony i wyżej wskazane dokumenty. Nadto Sąd opierał swoje ustalenia na zeznaniach świadka A. M. oraz powódki. Pozwany cofnął wniosek o przesłuchanie świadka A. K. (k. 195-196).

W ocenie Sądu brak było podstaw w niniejszej sprawie do odmówienia w/w dokumentom mocy dowodowej. Żadna ze stron nie kwestionowała ich wiarygodności i autentyczności. Sąd nie znalazł również podstaw do zakwestionowania ich z urzędu.

Zeznania świadka Sąd uznał za wiarygodne w całości. Świadek nie uczestniczyła w procesie kredytowania powódki, lecz opisała proces decyzyjny odnośnie zastosowania w umowach kredytu ubezpieczenia Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego. Zeznania świadka nie były kwestionowane przez strony, a Sąd także nie znalazł podstaw do czynienia tego z urzędu.

Odnosnie zeznań powódki, Sąd dał im wiarę w części. Zeznania powódki bowiem w zakresie uzyskania wiedzy o ubezpieczeniu Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego w chwili podpisania umowy były sprzeczne z pozostałym zgromadzonym materiałem dowodowym, w tym przede wszystkim z oświadczeniem złożonym przez powódkę w dniu podpisania umowy o tym, że otrzymała pisemną informację dotyczącą ubezpieczenia brakującego minimalnego wkładu własnego i ubezpieczenia pomostowego, związanych z umową kredytu mieszkaniowego/konsolidacyjnego. Powódka zeznała, że zapoznała się z nim tylko w zakresie ubezpieczenia pomostowego. Pozostaje to w sprzeczności z zasadami doświadczenia życiowego, skoro dokument stanowi całość, złożony jest dwóch części, tj. dotyczącej postanowień w zakresie (...) oraz w zakresie ubezpieczenia pomostowego. Uwzględniając, że w umowie powódka wyraziła zgodę na oba ubezpieczenia, trudno znaleźć racjonalne uzasadnienie na to, dlaczego miałaby ona w takim razie pominąć treść w/w informacji w zakresie jednego z tych ubezpieczeń. Nie można było, wobec treści umowy i załączników do niej, uznać za wiarygodne zeznań powódki w tym zakresie, w którym twierdziła, iż w momencie podpisania umowy nie była informowana o ubezpieczeniu Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego i że dowiedziała się o nim dopiero po 3-4 latach od podpisania umowy.

W tym zakresie Sąd uznał zeznania powódki za niewiarygodne.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Powódka O. P. wywodziła swoje roszczenie o zapłatę z faktu, że pozwany (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. niezasadnie obciążył ją obowiązkiem zapłaty i w konsekwencji pobrał z jej konta najpierw kwotę 2.277,81 zł, a następnie 945,86 zł tytułem składek na koszty ubezpieczenia Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego (dalej zamiennie też (...)) kredytu udzielonego powódce na podstawie umowy z dnia 19 lipca 2013 roku.

Wobec powyższego powódka zakwestionowała postanowienie pkt I.47 lit. b łączącej strony umowy kredytowej, które przewiduje zabezpieczenie kredytu w postaci ubezpieczenia Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego, podnosząc, że stanowi ono klauzulę niedozwoloną, a zatem pozwany nie miał podstaw do pobrania składek na poczet tego ubezpieczenia z rachunku powódki.

Kwestią sporną w niniejszym postępowaniu było to, czy wskazane kwoty, stanowiące składki na ubezpieczenie Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego, zostały naliczone i pobrane przez pozwanego zasadnie, a zatem czy powódka w ogóle była zobowiązana do ich uiszczenia.

Pozwany Bank podnosił liczne argumenty dotyczące charakteru prawnego oraz dopuszczalności i prawidłowości zapisu stosowanego przez niego wzorca umownego, dążąc w ten sposób do wykazania, że kwoty pieniężne z tytułu kosztów ubezpieczenia Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego zostały przez niego pobrane zasadnie, a tym samym powódce nie należy się zwrot kwoty wskazanej w pozwie. Wskazywał ponadto, że postanowienie to zostało z powódką uzgodnione indywidualnie.

Punktem wyjścia do rozważań jest więc analiza postanowień pkt I.47 lit. b umowy kredytowej w kontekście przesłanek, o jakich mowa w przepisie art. 385¹ § 1 k.c., który stanowi, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi

obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. W § 3 ustawodawca precyzuje, iż niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (§ 4).

W pierwszej kolejności należy wskazać, że Sąd nie podziela stanowiska powódki, iż w niniejszej sprawie mamy do czynienia z tożsamą klauzulą abuzywną jak wpisana do rejestru klauzul niedozwolonych pod numerem (...). Klauzula ta bowiem, będąca przedmiotem rozważań Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w W., który wyrokiem z dnia 24 sierpnia 2012 roku sygn. akt XVII AmC 2600/11, uznał za niedozwolone postanowienie umowne stosowane przez inny bank we wzorcu umownym o treści: „jeśli z upływem pełnych 36 miesięcy okresu ubezpieczenia nie nastąpi całkowita spłata zadłużenia objętego ubezpieczeniem ani inne zdarzenie kończące okres ubezpieczenia, ubezpieczenie podlega automatycznej kontynuacji, przy czym łączny okres ubezpieczenia nie może przekroczyć 108 miesięcy, licząc od miesiąca, w którym nastąpiła wypłata kredytu. Kredytobiorca upoważnia bank do pobrania środków tytułem zwrotu kosztów ubezpieczenia w wysokości 3,5% kwoty różnicy pomiędzy wymaganym wkładem własnym kredytobiorcy, a wkładem wniesionym faktycznie, tj. (...) oraz zwrotu kosztów z tytułu kontynuacji przedmiotowego ubezpieczenia z rachunku wskazanego w § 6 bez odrębnej dyspozycji”, nie odpowiada klauzuli wpisanej do umowy kredytu z dnia 19 lipca 2013 r. Mimo że dotyczy podobnego mechanizmu, to przedmiotowy zapis uznany przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za klauzulę abuzywną nie jest w ocenie Sądu na tyle zbliżony z postanowieniami pkt I.47 lit. b zawartej z powódką umowy kredytowej, aby jedynie na tej podstawie uznać, że w związku z tzw. kontrolą in abstracto dokonywaną przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w postępowaniu odrębnym w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone (art. 479³⁶-479⁴⁵ k.p.c.) i rozszerzoną prawomocnością orzeczeń Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (skutkującą zakazem stosowania postanowienia uznanego za klauzulę niedozwoloną, nie tylko w odniesieniu do podmiotu, wobec którego zostało wydane, lecz także w odniesieniu do wszystkich przedsiębiorców stosujących tożsame wzorce umów w obrocie z konsumentami), można było uznać za klauzulę abuzywną postanowienie z pkt I.47 lit. b umowy z dnia 19 lipca 2013 r.

Wobec tego Sąd dokonywał w niniejszym postępowaniu kontroli in concreto kwestionowanego postanowienia umownego. Taka kontrola incydentalna wzorca umowy jest dokonywana przez sąd w celu udzielenia ochrony indywidualnemu interesowi konsumenta, zaś wyrok wydany przez sąd wiąże tylko strony danego postępowania. Podkreślenia wymagało, że w każdym postępowaniu sądowym, w którym strona powołuje się na fakt inkorporowania do treści umowy niedozwolonych postanowień umownych, w rozumieniu przepisu art. 385¹ § 1 k.c., sąd jest w pełni uprawniony do badania treści postanowień konkretnej umowy, a w sytuacji, gdy przy jej zawieraniu posłużono się wzorcem umowy, badanie to obejmować powinno również postanowienia tego wzorca.

Incydentalna kontrola spornego postanowienia pkt I.47 lit. b umowy prowadzi do konkluzji, że zapis ten stanowi niedozwoloną klauzulę umowną w rozumieniu art. 385¹ k.c., lecz wyłącznie odnośnie pobrania nie pierwszej, ale kolejnej składki na ubezpieczenie Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego (odnowienie ubezpieczenia po upływie 5 lat od pobrania pierwszej składki i podpisania umowy).

W świetle treści cytowanego na wstępie przepisu art. 385¹ § 1 k.c. uznanie konkretnej klauzuli umownej za postanowienie niedozwolone wymaga ustalenia kumulatywnego wystąpienia wszystkich wymienionych w nim przesłanek, tj. kontrolowane postanowienie umowy zawartej z konsumentem: - nie było postanowieniem uzgodnionym z nim indywidualnie; - nie było postanowieniem w sposób jednoznaczny określającym główne świadczenia stron; - kształtowało prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.

Kodeks cywilny w treści przepisu art. 22¹ określa konsumenta jako osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. W przedmiotowej sprawie, kredyt miał

być przeznaczony na finansowanie nabycia od dewelopera nieruchomości położonej w W. przy ul. (...), budynek B, lokal mieszkalny nr (...), a więc umowa zawarta między stronami nie była związana z działalnością zawodową ani gospodarczą powódki. W relacjach z pozwanym O. P. jest więc konsumentem w rozumieniu przepisu art. 22¹ k.c.

Odnosnie drugiej z powołanych przesłanek to, w ocenie Sądu, należy stwierdzić, że kwestionowany zapis zawarty w pkt I.47 lit. b umowy, odnosił się do świadczenia niebędącego świadczeniem głównym, a nadto świadczenie w zakresie pobrania kolejnej składki na to ubezpieczenie nie zostało określone w sposób jednoznaczny, gdyż nie zostało w ogóle określone w treści samej umowy. Bez wątplenia pozwany zasadnie utrzymywał, że wszystkie informacje dotyczące ubezpieczenia Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego w zakresie pobrania pierwszej składki w wysokości 2.277,81 zł były zawarte w treści umowy i uzupełnione treścią załączników do tejże umowy: Regulaminie Produktowym (dla kredytu mieszkaniowego i konsumpcyjnego) (...) Bank (...) S.A. a także oświadczeniu podpisanym przez powódkę o tym, że otrzymała pisemną informację dotyczącą m.in. ubezpieczenia brakującego minimalnego wkładu własnego związanego z umową kredytu mieszkaniowego/konsolidacyjnego.

Przede wszystkim w umowie znalazły się wymienione wprost takie elementy jak: kwota brakującego minimalnego wkładu własnego podlegająca ubezpieczeniu – 50.618,00 zł w walucie kredytu (PLN), koszt ubezpieczenia brakującego minimalnego wkładu własnego na okres 5 lat – 2.277,81 zł w walucie kredytu (pkt I.46 i I.47). Ponadto, z treści powołanego Regulaminu wynikało również w sposób jasny, czym jest brakujący minimalny wkład własny, na jaki okres jest dokonywane ubezpieczenie (5 lat), jak obliczany jest koszt pierwszej składki ubezpieczenia (pkt 5 Regulaminu). Niewątpliwie powódka podpisała też informację, zgodnie z którą m.in. (...) dokonywane jest przez Bank, na rzecz i na rachunek Banku na wypadek zaprzestania spłaty przez kredytobiorców kredytów, co do których nastąpiła wypłata kredytu mimo brakującego minimalnego wkładu własnego, wskazano okres ubezpieczenia, podmiot ubezpieczony i ubezpieczający w ramach ubezpieczenia, tj. Bank.

Powódka złożyła oświadczenie, że zapoznała się z treścią powyższych dokumentów. Sąd nie dał zaś wiary jej zeznaniom w części, w której utrzymywała, że wyłącznie wybiórczo zapoznała się z informacją o ubezpieczeniu Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego zawartą w w/w oświadczeniu w chwili podpisania umowy, co Sąd szczegółowo wyjaśnił wyżej. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie dawał zatem podstaw do uznania, że powódka w chwili podpisania umowy nie została należycie poinformowana o mechanizmie (...) i ciążących na niej z tego tytułu obowiązkach opłacenia pierwszej składki tego ubezpieczenia. Znała przyczynę pobrania przez pozwanego tej składki, sposób jej obliczenia, okres na jaki została pobrana oraz jej wysokość. Zasadnicze elementy znalazły się zresztą wprost w treści kwestionowanego postanowienia umowy.

Powyższych uwag nie można jednak odnieść do kolejnej pobranej przez pozwanego od powódki składki. Przede wszystkim, w tym przypadku w umowie nie znalazł się jakikolwiek zapis, który wprost i jasno informowałby powódkę o tym, że taka kolejna składka zostanie od niej pobrana. Tym bardziej, brak w umowie wskazania przesłanek pobrania przez pozwanego takiej składki. Strony nie określiły w umowie okoliczności, których zajście uprawnia pozwanego do pobrania kolejnej składki. Co prawda, jak wynika z zeznań świadka, pozwany stosował taki mechanizm, że po upływie 5 lat od pobrania pierwszej składki pobierał od kredytobiorcy kolejną, jednakże nawet na podstawie zeznań świadka – pracownika pozwanego, nie można było jednoznacznie odtworzyć przebiegu tego mechanizmu. Wniosek taki jest zasadny również w oparciu o wskazany wyżej Regulamin Produktowy (dla kredytu mieszkaniowego i konsumpcyjnego) (...) Bank (...) S.A. Chociaż w pkt 5 Regulamin ten opisywał wskazaną procedurę, to jednakże w sposób ogólnikowy i niejednoznaczny. Trzeba przy tym zwrócić uwagę, że Regulamin w pkt 5.5.3, wprost odsyła w zakresie ustalenia kosztu tego ubezpieczenia (a zatem nie tylko w zakresie pierwszej ale także ewentualnej kolejnej składki) do Indywidualnych Warunków Kredytu, tymczasem jak wyżej wskazano, takie postanowienia w umowie z powódką w ogóle się nie znalazły.

Bank w przypadku powódki arbitralnie i bez przedłożenia jej stosownej kalkulacji, obliczył i pobrał z jej rachunku dodatkową opłatę na pokrycie kosztów za przedłużenie ubezpieczenia. Nie wskazał jej jednak, w jaki sposób obliczył tę składkę, od jakich kwot, a w szczególności nie doprecyzował kapitału kredytu spłaconego przez powódkę do dnia zakończenia bezpośrednio poprzedzającego okresu ubezpieczenia, która to kwota warunkowała wysokość kolejnej

składki ubezpieczeniowej. Ponownie należy wskazać, że tak istotne postanowienia jak dotyczące samego uprawnienia do pobrania kolejnej składki, a w dalszej kolejności sposobu jej obliczenia, nie zostały w ogóle zamieszczone w treści umowy. Znalazły się jedynie w Regulaminie. W tym kontekście wątpliwości wzbudza też postanowienie Regulaminu co do tego, że wydłużenie okresu ubezpieczenia nie jest zmianą umowy kredytu, skoro znalazło się ono wyłącznie w treści załącznika do umowy, a nie w samej umowie.

Uwzględniając powyższe okoliczności Sąd doszedł do przekonania, że zgromadzony materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia, że postanowienia umowy kredytowej zawartej z powódką odnoszące się do kwestii przedłużania umowy ubezpieczenia na kolejne okresy, dotyczące zasad obliczania i pobierania kolejnych składek na ubezpieczenie w przypadku takiego przedłużenia ochrony ubezpieczeniowej, były zawarte w dokumentach, dostępnych dla strony powodowej, tj. przede wszystkim umowie, a powódka została należycie i jednoznacznie poinformowana o zasadach pobierania takich kolejnych składek na ubezpieczenie Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego. Według twierdzeń pozwanego, wszystkie niezbędne informacje dotyczące ubezpieczenia Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego były zawarte w umowie kredytowej oraz Regulaminie. Przy czym, analiza postanowień zawartych w umowie i Regulaminie potwierdza to stanowisko pozwanego tylko częściowo, tj. odnośnie pierwszej składki ubezpieczeniowej. W umowie brak jest opisu samego mechanizmu przedłużenia tego ubezpieczenia. Argumenty wysuwane przez stronę pozwaną w istocie rzeczy potwierdzają wniosek wysnuty przez Sąd, że warunki umowy kredytowej nie były indywidualnie w tym zakresie uzgadnianie z powódką. Mimo tego, że powódka świadomie wybrała wariant bez wnoszenia pełnego wkładu własnego w umowie kredytu w pełnej wymaganej wysokości i miała pełną świadomość, że wiąże się to z koniecznością zawarcia umowy ubezpieczenia Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego, to treść postanowienia odnośnie przedłużenia ochrony ubezpieczeniowej na kolejny okres poza wskazanym wprost w pkt I.47 lit. b umowy, nie była negocjowana, a powódka nie miała wpływu na jego brzmienie, skoro znajdowało się ono wyłącznie w Regulaminie pozwanego, na którego treść powódka nie mogła w jakikolwiek sposób wpłynąć. Co więcej, nie została należycie poinformowana o istocie tego postanowienia umownego, uprawniającego pozwanego do przedłużenia ubezpieczenia i pobrania z tego tytułu kolejnej składki od powódki.

W świetle powyższego stwierdzić należało, że treść pkt I.47 lit. b umowy kredytowej zawierała postanowienie kształtujące prawa, a przede wszystkim obowiązki powódki w sposób niejednoznaczny.

W dalszej kolejności odnieść się należało do twierdzeń strony pozwanej, że powódka samodzielnie dokonała wyboru jako zabezpieczenia spłaty kredytu ubezpieczenia Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego, który to zapis został zawarty w części umowy zatytułowanej (...), co świadczyło o tym, że miała możliwość ukształtowania treści zapisu umowy kredytowej.

Przesłanka braku indywidualnego uzgodnienia postanowień umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu, odnosi się do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Dokonanie oceny, czy dane postanowienie umowne było indywidualnie uzgodnione przez strony umowy wymagało zatem zbadania procedur obowiązujących w pozwanym banku i dotyczących procesu udzielania kredytów hipotecznych oraz przebiegu tego procesu w toku zawierania umowy kredytowej. Podkreślić należało, że ciężar udowodnienia indywidualnych uzgodnień spoczywa na tym, kto się na nie powołuje (art. 385¹ § 4 k.c.). W niniejszej sprawie będzie to pozwany, gdyż wykazanie faktu indywidualnego uzgodnienia postanowień uchyla możliwość ich kontroli na podstawie przepisów art. 385¹ – art. 385³ k.c. Wskazać w tym miejscu należało, że użyte w treści przepisu art. 385¹ § 3 k.c. sformułowanie „rzeczywisty wpływ” konsumenta na treść postanowienia oznacza, że za niezgodnione indywidualnie trzeba uznać postanowienie, które konsument wybrał spośród kilku zaproponowanych przez przedsiębiorcę, a zatem takie, które nie były przedmiotem pertraktacji między stronami, czyli tzw. klauzule narzucone. Przeciwna kwalifikacja prowadziłaby do sytuacji, w której drogą takich alternatyw przedsiębiorca mógłby praktycznie pozbawić konsumenta ochrony przewidzianej w treści przepisów art. 385¹ – art. 385³ k.c. Stąd też „rzeczywisty wpływ” konsumenta na treść postanowienia nie ma miejsca, jeżeli jest ograniczony przez jego kontrahenta w ten sposób, że konsument dokonuje wyłącznie wyboru spośród alternatywnych klauzul sformułowanych przez przedsiębiorcę (por. w tym zakresie M. B., System prawa prywatnego, Tom 5, str. 762-763).

Ponadto, w ocenie Sądu, okoliczność że konsument znał treść danego postanowienia i rozumiał je, nie przesądza jeszcze o tym, że zostało ono indywidualnie uzgodnione. Konieczne byłoby wykazanie, że konsument miał realny wpływ na konstrukcję niedozwolonego (abuzywnego) postanowienia wzorca umownego. Przyjęcie natomiast takiego wpływu byłoby możliwe wówczas, gdyby konkretny zapis był z konsumentem negocjowany.

W oparciu o wyżej wskazaną interpretację terminów „indywidualnego uzgodnienia przez strony” oraz „rzeczywistego wpływu konsumenta” Sąd przede wszystkim nie znajduje uzasadnienia dla przyznania racji pozwanemu, który utrzymywał, że o takim indywidualnym uzgodnieniu przez strony i rzeczywistym wpływie powódki na treść umowy, w tym w zakresie (...), świadczy samo umieszczenie pkt I.47 lit. b umowy w części zatytułowanej (...). Takie twierdzenie w żaden sposób nie może się ostać, jeśli pozwany nie jest w stanie należycie wykazać rzeczywistej i aktywnej roli powódki na kształtowanie tychże rzekomych indywidualnych warunków.

Sąd miał na uwadze – co już podnosił wcześniej - że wyłącznie kwestie dotyczące pobrania pierwszej składki ubezpieczeniowej zostały jednoznacznie zapisane w umowie. W niej znalazły się indywidualnie wskazane kwoty: kwota brakującego minimalnego wkładu własnego podlegająca ubezpieczeniu (50.618,00 zł) oraz koszt ubezpieczenia brakującego minimalnego wkładu własnego na okres 5 lat (2.277,81 zł) (pkt I.46 i I.47). Natomiast samo uprawnienie do pobrania kolejnej składki, a także niejasny mechanizm, w jakim miało się to odbywać, został zapisany w Regulaminie pozwanego. Na ten zaś ostatni dokument powódka z całą pewnością nie miała, bo też trudno racjonalnie zakładać, że mogłaby mieć, jakikolwiek wpływ. Powódka udała się do Banku w celu zawarcia umowy kredytowej. Przy zawieraniu umowy kredytu ustalono z nią bez wątpienia indywidualnie w/w kwestie związane z pobraniem i wysokością pierwszej składki ubezpieczeniowej. Jednakże brak jest w sprawie jednoznacznych dowodów na to, że powódce zostały udzielone równocześnie informacje dotyczące szczegółowych warunków przedłużenia tego ubezpieczenia.

W istocie – brew twierdzeniu pozwanego - przedłożona powódce do podpisu umowa stanowiła wzorzec umowny stosowany przez stronę pozwaną, który nie podlegał negocjacjom, ani zmianom. Zabezpieczenie w postaci ubezpieczenia Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego (przedłużenie ochrony ubezpieczeniowej) w zaproponowanej przez pozwaną Bank konstrukcji było narzucone przez stronę pozwaną, a powódka z pewnością nie miała wpływu na postanowienie, które wprost nie zostało objęte jej treścią.

W świetle powyższego, w ocenie Sądu, uznać należało, że postanowienia umowne dotyczące upoważnienia Banku do naliczania i pobrania od powódki kosztów opłaty za przedłużenie ubezpieczenia Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego, nie zostały z nią uzgodnione indywidualnie, w przeciwieństwie do postanowienia odnośnie pobrania pierwszej składki.

W dalszej kolejności Sąd zważył, jak słusznie również podnosiła strona powodowa, iż kwestionowane postanowienie umowy kredytowej a w istocie postanowienie załącznika do tejże umowy w postaci Regulaminu przewidującego opłatę za przedłużenie ochrony ubezpieczeniowej, skutkowało rażącym naruszeniem interesów konsumenta, bowiem kształtowało jego prawa w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami.

Zgodnie z treścią przepisu art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go wyłącznie, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (tzw. niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to jednak postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Przez „rażące naruszenie interesów konsumenta” należy rozumieć nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku zobowiązaniowym (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 lipca 2005 roku, I CK 832/04). Natomiast działanie wbrew dobrym obyczajom, w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego oznacza tworzenie przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową stron stosunku umownego. Przy czym w stosunkach z konsumentami szczególne znaczenie

mają te oceny zachowań podmiotów w świetle dobrych obyczajów, które odwołują się do takich wartości jak: szacunek wobec partnera, uczciwość, szczerowość, zaufanie, lojalność, rzetelność i fachowość. Tym wartościom bowiem powinny odpowiadać zachowania stron stosunku zobowiązaniowego. Postanowienia umów, które kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z ww. wartościami, kwalifikować należy zawsze jako sprzeczne z dobrymi obyczajami w rozumieniu przepisu art. 385¹ § 1 k.c. W szczególności dotyczy to wszelkich postanowień, które zmierzają do naruszenia równorzędności stron stosunku, nierównomiernie rozkładając uprawnienia i obowiązki między partnerami umowy. Zatem, co do zasady, za sprzeczne z dobrymi obyczajami uznaje się reguły postępowania sprzeczne z etyką, moralnością i aprobowanymi społecznie obyczajami. Jednakże za sprzeczne z dobrymi obyczajami można uznać także działania zmierzające do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności, a więc działanie potocznie określane jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające od przyjętych standardów postępowania (tak też trafnie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w W. w wyroku z dnia 29 kwietnia 2011 roku, XVII AmC 1327/09). Sąd jest zatem obowiązany do zbadania i oceny, czy konkretne klauzule umowne przekraczają określone przez ustawodawcę granice rzetelności kontraktowej w zakresie kształtowania praw i obowiązków stron konsumenckiego stosunku obligacyjnego (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 lipca 2005 roku, I CK 832/04 oraz Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 18 czerwca 2013 roku, VI ACa 1698/12). W ocenie Sądu zakwestionowane przez stronę powodową postanowienie umowne w zakresie, w którym przewidywało (w powiązaniu z postanowieniami Regulaminu) możliwość przedłużenia ochrony ubezpieczeniowej poza indywidualnie uzgodnioną z powódką ochroną w okresie pierwszych 5 lat od podpisania umowy, spełniało obie z ww. przesłanek.

W niniejszej sprawie już samo niezawarcie w/w uprawnienia pozwanego do przedłużenia trwania ubezpieczenia w treści umowy (w tym zwłaszcza kwestionowanego pkt I.47 lit. b), uznać należało za dokonane z naruszeniem dobrych obyczajów. Niezamieszczenie takich postanowień w umowie w sytuacji, gdy zamieszcza się postanowienia dotyczące pierwszej składki i ustala się odnośnie jej indywidualnie i szczegółowo warunki, oznacza nie udzielenie stronie powodowej pełnej informacji o treści stosunku zobowiązaniowego. Zawarcie tak istotnych postanowień w zasadzie jedynie w treści Regulaminu, tj. załączniku do umowy, zamiast w zasadniczej treści umowy, na której konsument zazwyczaj skupia przy jej podpisywaniu największą uwagę, rodzi bowiem uzasadnione przypuszczenie, że intencją pozwanego było tak zawikłać treść stosunku nawiązanego z powódką, aby nieświadomie zobowiązała się do dodatkowych świadczeń na jego rzecz.

Mając na uwadze przytoczone argumenty, należało stwierdzić że postanowienie umowy zawarte w treści pkt I.47 lit. b w zw. z pkt 5 Regulaminu w zakresie, w jakim przewiduje uprawnienie dla pozwanego do pobrania od powódki kolejnej (poza pierwszą) składki na kontynuację (...), nie zawiera dostatecznych informacji pozwalających uzyskać konsumentowi wiedzę, co do tego, jak faktycznie kształtują się jego obowiązki w ramach nawiązanego z pozwanym stosunku kontraktowego. Brak było w badanym wzorcu umowy wskazania m.in. jednoznacznego sposobu obliczenia konkretnej składki, kwoty, od której w rzeczywistości składka ta została pobrana, niespłaconej kwoty brakującego minimalnego wkładu własnego, od której miała być naliczona dodatkowa opłata za przedłużenie ubezpieczenia. Brak tych elementów w chwili podpisania umowy, pozbawił powódkę faktycznie możliwości zbadania realnego kosztu zaciągniętego kredytu, którego elementem było kwestionowane ubezpieczenie. Brak tak podstawowego elementu, wpływającego na ostateczny kształt zobowiązania powódki w treści zasadniczej umowy, jak określenie uprawnienia do naliczenia kolejnej składki ubezpieczeniowej i sposobu ustalenia jej wysokości, skutecznie wyłącza możliwość oszacowania realnego obciążenia kredytobiorcy kosztami ubezpieczenia Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego w chwili podpisania umowy.

Uwzględniając powyższe argumenty, należało stwierdzić że postanowienie umowy zawarte w treści pkt I.47 lit. b w zw. z pkt 5 Regulaminu w zakresie, w jakim przewiduje uprawnienie dla pozwanego do pobrania od powódki kolejnej (poza pierwszą) składki na kontynuację (...) stanowi niedozwoloną klauzulę umowną, która nie wiąże powódki występującej w roli konsumenta, przy jednoczesnym związaniu umową kredytową w pozostałym zakresie, w tym w zakresie uprawnienia pozwanego do pobrania od powódki pierwszej indywidualnie uzgodnionej składki na kwestionowane ubezpieczenie.

Wylimitowanie z kolei kwestionowanego postanowienia rodzi obowiązek zwrotu sumy pieniężnej, uiszczonej pozwanemu na jego podstawie, w oparciu o przepis art. 405 k.c. w zw. z art. 410 § 2 k.c.

Zgodnie z ogólną dyspozycją przepisu art. 405 k.c. kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Strona pozwana bez wątplenia uzyskała korzyść majątkową poprzez obciążenie powódki kosztami zawarcia przez siebie z ubezpieczycielem generalnej umowy ubezpieczenia Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego w kredytach i pożyczkach hipotecznych i wzbogaciła się o pobrane od powódki kwoty z tytułu kosztów przedłużenia ubezpieczenia Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego. Zatem, w zakresie tych kosztów, świadczenie spełnione przez powódkę na rzecz pozwanego Banku stanowiło świadczenie nienależne w rozumieniu art. 410 § 2 k.c., zgodnie z którym świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

W związku z następczym uznaniem kwestionowanego postanowienia za klauzulę abuzywną w części należy stwierdzić, że podstawa świadczenia powódki na rzecz pozwanego co do świadczenia na drugą składkę ubezpieczeniową odpadła, a zatem należy się powódce jego zwrot.

Wysokość składki pobranej od powódki na podstawie zakwestionowanego postanowienia umownego nie jest sporna i odpowiada kwocie 945,86 złotych. Taka też kwota została zasądzona przez Sąd od pozwanego w punkcie I wyroku, w pozostałym zakresie powództwo oddalając w punkcie II wyroku (co do kwoty pierwszej składki).

Analizując zebrany w sprawie materiał dowodowy, Sąd doszedł do przekonania, iż w dacie zawarcia umowy kredytu powódka nie miała świadomości, że kwestionowane zapisy mają charakter niedozwolony. Natomiast w momencie powzięcia tej wiedzy powódka skierowała do pozwanego Banku wezwanie do zwrotu pobranych składek na ubezpieczenie Brakującego Minimalnego Wkładu Własnego pismem z dnia 23 lipca 2018 r., nadanym dnia 23 lipca 2018 r., wyznaczając pozwanemu termin 7 dni na dokonanie zapłaty. Wobec tego należało uznać, że powódka mogła zasadnie domagać się od pozwanego odsetek za opóźnienie dopiero od dnia 7 sierpnia 2018 r. tj. uwzględniając zwyczajowy 7-dniowy termin na odebranie korespondencji oraz 7-dniowy termin wyznaczony na zapłatę, a nie od dnia 17 lipca 2018 r., jak żądała w pozwie. O odsetkach od kwoty zasądzonej orzeczono zatem na podstawie przepisu art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. od dnia 7 sierpnia 2018 r., oddalając roszczenie uboczne w pozostałym zakresie.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z art. 100 k.p.c. Zgodnie z nim, w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd uwzględnił więc stosunek, w jakim każda ze stron wygrała i przegrała proces (powódka wygrała proces w 41% zaś pozwany w 59%) i z uwagi na to, że był on bardzo zbliżony, zniósł wzajemnie koszty między stronami. Sąd uwzględnił również, że koszty poniesione przez strony były podobne: po stronie powódki - opłata od pozwu w wysokości 162 złotych, opłata od pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 900,00 zł (§ 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 265), a po stronie pozwanego - opłata od pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 900,00 zł (§ 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 265).

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji wyroku.

SSR Barbara Syta-Latała

28.03.2019 r.

ZARZĄDZENIE

(...).

SSR Barbara Syta-Latała

28.03.2019 r.